

43/2003. (VII. 29.) ESzCsM rendelet
a gyógyintézetek működési rendjéről, illetve szakmai vezető testületéről

Az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 35. §-a (2) bekezdésének e) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A rendelet hatálya az egészségügyi közszolgáltatást nyújtó gyógyintézetekre (a továbbiakban: gyógyintézet) terjed ki.

2. § Az e rendeletben használt fogalmakra - ha e rendelet eltérően nem rendelkezik - az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmak az irányadók.

3. § (1) A gyógyintézet a szakmai szabályoknak és jogszabályoknak, az adott szervezeti formára irányadó jogszabályoknak, valamint e rendeletben foglaltaknak megfelelően működik.

(2) A gyógyintézet szakmai tevékenysége ellátását illetően önálló, szervezeti és működési tevékenysége körében pedig szabadon dönt mindazon kérdésekben, amelyeket jogszabály vagy a szervezeti és működési szabályzat nem utal más szerv vagy személy hatáskörébe.

(3) A gyógyintézet működési rendjét

a) a szervezeti és működési szabályzatban,

b) a házirendben,

c) az 5. § (3) bekezdésében foglalt belső szabályzatokban, valamint

d) más jogszabályok által előírt belső szabályzatokban [a továbbiakban a)-d) pont alattiak együtt: intézeti szabályzatok]

kell meghatározni.

(4) Az egyházi gyógyintézetek működési rendjét a jogszabályok keretei között a fenntartó egyház szabályai határozzák meg.

(5) Az intézeti szabályzatok - a szabályzat tárgya szerint - kötelezőek a gyógyintézet által foglalkoztatottakra, a gyógyintézetben kezelt betegekre, valamint a gyógyintézetben bármilyen jogcímen tartózkodó más személyekre.

(6) A szervezeti és működési szabályzatot, valamint a házirendet, ideértve ezek későbbi módosításait is, a gyógyintézet fenntartója hagyja jóvá.

4. § (1) A gyógyintézet felépítésével, belső kapcsolatrendszerével, működésével összefüggő alapvető szabályokat - a jogszabályok keretei között - a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

(2) A szervezeti és működési szabályzat tartalmazza

a) a gyógyintézet jogállását, képviselőjét,

b) a gyógyintézet azonosító adatait,

c) a gyógyintézet szervezeti egységeinek megnevezését, feladatköreit, működésének alapvető szabályait, továbbá a szervezeti egységek egymás közötti kapcsolatrendszerét,

- d) a vezetési szinteket, s az egyes szintekhez kapcsolódó vezetői jogköröket,
- e) az egészségügyi dokumentáció vezetésének rendjét,
- f) a szakmai vezető testület működési rendjét,
- g) ha a gyógyintézet az általa nyújtott szolgáltatások teljesítéséhez más egészségügyi szolgáltató közreműködését is igénybe veszi, e közreműködő gyógyintézetben belüli működésére, kapcsolatrendszerére vonatkozó előírásokat, valamint,
- h) mindazt, amit jogszabály kötelezően előír.

5. § (1) A szervezeti és működési szabályzat által kijelölt keretek között a házirendben kell meghatározni mindazokat a szabályokat, amelyek ismerete a gyógyintézetben nyújtott egészségügyi szolgáltatások igénybevevői számára a jogaik rendeltetésszerű gyakorlása, illetőleg kötelezettségeik teljesítése szempontjából nélkülözhetetlen, így különösen

- a) a gyógyintézet belső rendjével összefüggő előírásokat,
- b) a kapcsolattartási jog gyakorlásával összefüggő szabályokat,
- c) a betegjogok gyakorlásának és érvényesítésének szabályait,
- d) a betegjogi képviselővel való kapcsolattartás rendjét,
- e) a betegek értékeinek megőrzésével kapcsolatos előírásokat,
- f) a gyógyító tevékenységgel, az orvosi titoktartással és a betegek személyiségi jogaival összhangban a sajtónyilvánosság rendjét, továbbá
- g) mindazt, amit jogszabály kötelezően a házirend szabályozási körébe utal.

(2) A házirendet a betegek, a látogatók és más, a gyógyintézetben megforduló személyek számára jól látható módon ki kell függeszteni (pl. a gyógyintézet várakozó helyiségeiben, kórtermeiben, rendelőhelyiségeiben).

(3) A gyógyintézet belső szabályzatot alkot

- a) az intézeti gyógyszerellátás rendjéről,
- b) fekvőbeteg-gyógyintézet esetén az ápolási ellátás rendjéről, valamint
- c) az ügyelet rendjéről, továbbá
- d) amennyiben a gyógyintézet orvostudományi kutatási tevékenységet is folytat, a kutatás rendjéről,
- e) a belső minőségügyi rendszerről,
- f) mindarról, amit jogszabály kötelezően előír.

(4) A gyógyintézet a működési engedélyében szereplő egészségügyi szolgáltatások teljesítéséhez más egészségügyi szolgáltató közreműködését veheti igénybe, erre irányuló szerződés alapján.

(5) A közreműködő a saját tulajdonában vagy használatában lévő eszközökkel, személyesen vagy az általa foglalkoztatott egészségügyi dolgozókkal, de a közreműködést igénybe vevő egészségügyi szolgáltató betegeinek nyújtja a közreműködésre irányuló szerződésben meghatározott egészségügyi szolgáltatásokat.

(6) A közreműködő igénybevétele nem veszélyeztetheti az egészségügyi szolgáltatás egységes színvonalát, folyamatosságát és biztonságát. A közreműködő a közreműködésre irányuló szerződésében meghatározott egészségügyi szolgáltatás ellátására további közreműködőt nem vehet igénybe.

6. § A belső minőségügyi rendszerről szóló szabályzat megalkotásánál az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter által közzétett szakmai irányelvben

foglaltakat figyelembe kell venni. A szabályzatban meg kell határozni a belső minőségügyi rendszer működéséért felelős vezetőt.

6/A. § (1) Az egészségügyi közszolgáltatást nyújtó gyógyintézet az általa nyújtott szolgáltatások tervszerű és minőségi fejlesztésére szakmai tervet készít. A szakmai tervet ötéves időtartamra kell kidolgozni. A gyógyintézet vezetése évente értékeli a szakmai terv teljesítését, és az értékelés alapján - ha szükséges - a soron következő öt évre módosítja, illetőleg kiegészíti a szakmai tervet.

(2) A szakmai terv tartalmazza:

- a) a gyógyító-megelőző feladatok összetételének változtatásával,
- b) a feladatok változásával összefüggő belső szervezeti változásokkal,
- c) a jelentősebb felújításokkal és fejlesztésekkel,
- d) a humán erőforrások fejlesztésével, valamint
- e) a minőségbiztosítással és minőségfejlesztéssel összefüggő koncepciókat és mindezek pénzügyi tervét.

(3) A szakmai tervet - a gyógyintézet szakmai vezető testületének egyetértése után - egyetemi klinikánál az egyetem, más szervezet esetében a fenntartó fogadja el.

(4) Ha a gyógyintézet egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel kötött szerződés alapján ellátási kötelezettséggel nyújt egészségügyi szolgáltatást, a szakmai tervet jóváhagyás céljából - a területileg illetékes MEP-pel történt egyeztetés után - be kell nyújtani egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervhez is.

7. § (1) A térítési díjköteles szolgáltatások és az azokhoz tartozó térítési díjak jegyzékét a gyógyintézet várakozó helyiségeiben, kórtermeiben és rendelőhelyiségeiben jól látható módon ki kell függeszteni.

(2) A térítési díjköteles szolgáltatások nyújtásáról a beteg részére - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - számlát (nyugtát) kell adni.

8. § (1) A gyógyintézet vezetése az intézet egyszemélyi felelős vezetőjét, valamint a vezetőhelyetteseket foglalja magában.

(2) A gyógyintézet vezetésének feladatát képezi az intézet szakmai követelményeknek megfelelő, folyamatos és gazdaságilag hatékony működtetése. E feladatának a gyógyintézet vezetése a szakmai önállósága alapján a hatályos jogszabályok, a szervezeti és működési szabályzat, illetőleg a fenntartó határozatainak figyelembevételével tesz eleget.

9. § (1) A gyógyintézet egyszemélyi felelős vezetője a főigazgató vagy igazgató (a továbbiakban együtt: főigazgató).

(2) A főigazgató kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában a vezetőhelyettesek megbízása, a megbízás visszavonása, illetve felettük az egyéb munkáltatói jogok gyakorlása,
- b) a gyógyintézet szakmai osztályai vezetőinek megbízása, illetve a megbízás visszavonása,
- c) a vezetőhelyettesek munkaköri leírásának meghatározása,
- d) jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában az intézeti szabályzatok kiadása,
- e) az intézeti szervezeti és működési szabályzatban kizárólagos hatáskörként meghatározott egyéb feladatok ellátása,

f) a gyógyintézet tevékenysége elleni panasz megvizsgálása, elintézése, valamint
g) mindaz, amit jogszabály a főigazgató kizárólagos hatáskörébe utal.

(3) A főigazgató feladatainak ellátásában vezetőhelyettesek, valamint a szakmai vezető testület segítik.

10. § (1) A gyógyintézet vezetőhelyettesei:

a) fekvőbeteg-gyógyintézetben az orvosigazgató, az ápolási igazgató és a gazdasági igazgató;

b) kizárólag járóbeteg-szakellátást nyújtó gyógyintézetben az orvosigazgató és a gazdasági igazgató;

c) kizárólag ápolási feladatokat ellátó gyógyintézetben az ápolási igazgató és a gazdasági igazgató.

(2) Az orvosigazgató feladatkörébe tartozik - a főigazgató közvetlen irányítása mellett - a gyógyintézetben nyújtott orvosi és intézeti gyógyszerészeti tevékenység felügyelete és a tevékenységek összehangolása, ennek keretében különösen:

a) az egészségügyi dokumentáció vezetése szabályszerűségének biztosítása és felügyelete,

b) az ügyeleti tevékenység biztosítása és felügyelete,

c) a betegjogok érvényesülésének folyamatos figyelemmel kísérése,

d) a betegek által bejelentett panaszok kivizsgálásában való közreműködés,

e) a betegjogi képviselővel való kapcsolattartás,

f) az egészségügyi hatósági rendelkezések végrehajtásának ellenőrzése,

g) a házirend rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése,

h) a gyógyintézet higiéniás rendjének biztosítása és felügyelete,

i) a gyógyintézetben nyújtott egészségügyi szolgáltatások folyamatos minőség-ellenőrzése,

j) a gyógyintézetben orvosi, gyógyszerészeti munkakörben foglalkoztatott egészségügyi dolgozók továbbképzésének biztosítása és felügyelete, valamint

k) a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott további feladatok ellátása.

(3) Az ápolási igazgató feladatkörébe tartozik - a főigazgató közvetlen irányítása mellett - a gyógyintézet által nyújtott ápolási tevékenység felügyelete és a tevékenységek összehangolása, ennek keretében különösen:

a) a kórházi ápolási dokumentáció szabályszerű vezetésének, a dokumentáció szakmai tartalmának felügyelete,

b) a betegjogok érvényesülésének folyamatos figyelemmel kísérése,

c) a betegek által bejelentett panaszok kivizsgálásában való közreműködés,

d) a betegjogi képviselővel való kapcsolattartás,

e) a gyógyintézet higiéniás rendjének folyamatos figyelemmel kísérése,

f) a házirendben foglalt rendelkezések végrehajtásának ellenőrzése,

g) a gyógyintézetben ápolói és egyéb egészségügyi szakdolgozói munkakörben foglalkoztatott egészségügyi dolgozók továbbképzésének biztosítása és felügyelete, valamint

h) a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott további feladatok ellátása.

(4) A gazdasági igazgató feladatkörébe tartozik - a főigazgató közvetlen irányítása mellett - a gyógyintézet működésével összefüggő gazdasági, pénzügyi, műszaki és intézményüzemeltetési feladatok, valamint a mindezekkel összefüggésben felmerülő adminisztratív feladatok irányítása.

(5) A szervezeti és működési szabályzatban további vezetőhelyettesi munkakörök is kialakíthatóak.

(6) Az orvosigazgató, az ápolási igazgató, valamint az (5) bekezdés alapján megbízott vezetőhelyettes feladatainak ellátásával valamely szakmai osztály vezetője - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben valamely szakrendelés vezetője - is megbízható.

11. § (1) A szakmai vezető testület a gyógyintézet tanácsadó, véleményező és javaslattételi szerve, továbbá meghatározott szakmai kérdésekben egyetértési jog is megilleti. A szakmai vezető testület az e rendeletben meghatározott feladatait a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint, ennek keretei között saját ügyrendjének megfelelően gyakorolja.

(2) A szakmai vezető testület tagjai:

a) az orvosigazgató,

b) az ápolási igazgató (vezető asszisztens),

c) a gyógyintézet szakmai osztályainak vezetői, mátrix kórház esetén a kórház működési engedélyében szereplő szakmák vezető főorvosai,

d) a gyógyintézet orvosai közül a területileg illetékes orvosi kamara által a szakmai vezető testületbe delegált tag.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti szakmai vezető testületi tagok számát a szervezeti és működési szabályzat korlátozhatja azzal, hogy e tagok száma háromnál nem lehet kevesebb.

(4) A szakmai vezető testület a tagjai közül elnököt választ.

(5) A szakmai vezető testület évente legalább két ülést tart. A szakmai vezető testület ülését a testület elnöke a gyógyintézet szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően, illetőleg szükség szerint hívja össze. Köteles összehívni a testület ülését abban az esetben, ha ezt a vezető testület legalább egyharmada írásban kezdeményezi. A szakmai vezető testület ülésére minden esetben meg kell hívni a (6) bekezdésben felsorolt személyeket is.

(6) A szakmai vezető testület ülésén tanácskozási joggal részt vehet a fenntartó képviselője, a főigazgató, a gazdasági igazgató, valamint a 10. § (5) bekezdése alapján megbízott vezetőhelyettes.

(7) A szakmai vezető testület ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A szakmai vezető testület határozatait a jelen lévő tagok többségi szavazatával hozza, a 12. § (3) bekezdésben meghatározott egyetértési jogkörökben a döntéshez az összes tag több mint felének egyetértő szavazata szükséges.

12. § (1) A szakmai vezető testület

a) részt vesz a gyógyintézet szervezeti és működési szabályzatának, házirendjének, valamint az 5. § (3) bekezdése szerinti belső szabályzatainak előkészítésében,

b) (hatályon kívül helyezett rendelkezés)

c) véleményezi, illetve rangsorolja a vezetőhelyettesi és a szakmai osztályok vezetői munkaköreinek betöltésére beérkezett pályázatokat,

d) (hatályon kívül helyezett rendelkezés)

e) a fenntartó, illetőleg a főigazgató felé javaslattételi joga van, illetve

f) a fenntartó, illetőleg a főigazgató felkérésére meghatározott szakmai kérdésben véleményt nyilvánít.

(2) A főigazgató köteles kikérni a szakmai vezető testület állásfoglalását
a) a 9. § (2) bekezdés a)-b) pontjaiban meghatározott döntések meghozatalát megelőzően, valamint

b) a gyógyintézet szervezeti és működési szabályzatában előírt esetekben.

(3) A szakmai vezető testület egyetértése szükséges

a) a gyógyintézet szakmai tervéhez,

b) a gyógyintézet fejlesztési prioritásainak meghatározásához,

c) a vezetői, orvosvezető-helyettesi, ápolási igazgató kinevezéseknél a külön jogszabályban meghatározott feltételek alóli felmentéshez,

d) a kórházi etikai bizottság vezetőjének és tagjainak, továbbá a halottból történő szerv-, szövetkivételhez a halál tényét megállapító bizottság kinevezéséhez,

e) a kutatási projektek engedélyezéséhez,

f) a minőségbiztosítási politika kialakításához és a belső minőségügyi rendszerről szóló szabályzat elfogadásához,

g) más egészségügyi szolgáltatóval való szakmai együttműködési és konzílium-kérési rendhez,

h) a gyógyintézet szervezeti és működési szabályzatában előírt egyéb döntésekhez.

(4) (hatályon kívül helyezett rendelkezés)

13. § A gyógyintézet vezetése a szakmai vezető testület tagjaival szemben a testületben kifejtett tevékenységük, véleményük, állásfoglalásuk miatt nem hozhat hátrányos munkáltatói döntéseket és intézkedéseket.

14. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) A gyógyintézet legkésőbb 2004. január 1-jéig köteles az intézeti szabályzatait az e rendelet előírásainak megfelelően felülvizsgálni és módosítani, ha szükséges új szabályzatot készíteni, továbbá a szervezeti és működési szabályzatot, valamint a házirendet jóváhagyás céljából a fenntartóhoz felterjeszteni.

(3) A gyógyintézet a szakmai vezető testületet legkésőbb 2003. december 31-ig köteles megalakítani. A szakmai vezető testület alakuló ülését a főigazgató hívja össze.

(4) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az egészségügyi közintézmény szakmai fejlesztési programjának szakmai szabályairól szóló 12/2002. (III. 28.) EüM rendelet,

b) az egészségügyi közszolgáltatások alvállalkozásba adásának szakmai feltételeiről szóló 14/2002. (III. 28.) EüM rendelet, illetve a módosításáról szóló 35/2003. (VI. 25.) ESzCsM rendelet,

c) az egészségügyi közintézmények működési rendjéről, illetve szakmai vezető testületéről szóló 15/2002. (III. 28.) EüM rendelet,

d) az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról szóló 2001. évi CVII. törvény végrehajtásáról rendelkező egyes miniszteri rendeletek alkalmazásának elhalasztásáról, illetve módosításáról szóló 20/2002. (XII. 28.) ESzCsM rendelet.

(5) (kizárólag hatályon kívül helyező és módosító rendelkezések)